

# KURYER LITEWSKI

W WILNIE DNIA 18 KWIETNIA V. S. 1814. ROKU.

## WIADOMOSCI KRAJOWE.

S. Peterzburg dnia 8go Kwietnia v. s.

W przeszły Poniedziałek dnia 6 b. m. odprawiono się w Kościele Katedralnym Kazańskim nabożeństwo i złożenie dziękow Naywyższemu z powodu otrzymaney wiadomości o znakomitem zwycięstwie odniesionem nad Francuzami przez woyska Sprzymierzone dnia 13 Marca pod *Fere Champenoise*. Nabożeństwo odprawione było przez Nayprzewielebniejszego Metropolite *Ambrożego* w przytomności Nayjaśniejszey Imperatorowey Maryi Teodorowny i Jey Imperatorskiey Wysokości Wielkiey Xiężniczki, tudzież liczne grono znakomitych osób. Przed zaczęciem nabożeństwa zawiadujący Woienem Ministerium Jenerał Leytn: *Xiąże Gorkzakow* czytał co następuje:

„Nayjaśniejszy Imperator Jego mość donosi nayukochańszey Matce swoiey Nayjaśniejszey Imperatorowey Maryi Teodorownie z *Fere Champenoise* pod dniem 14tym Marca.

„Ze między *Ortes* i *St. Sever* Feldm. *Wellington* rozbił woysko *Soulta* i zdobył na nim dział 40. *Soult* stracił 4 Jenerałów i ustąpił za *Garonnę*; a *Wellington* posunawszy się przez *Roquefort* opanował miasto *Bordeaux* — Xiąże *Hessen-Homburg*, jak się spodziewać można, wszedł już do *Lugdunu*. — Kongres w *Chatillonie* już więcej nie exystuje. — Po wielokrotnych niepomyślnych kuszeniach się na armią Feldm. *Blüchera*, Napoleon gwałtownie rzucił się na *Arcis*; lecz armia nasza będąc uprzedzona o takim zamiarze, skoncentrowała się i spotkała z nim przed tém miastem. Dnia 8go Marca przymusiła go cofnąć się aż do miasta, 9go zaś o południu atakowała nieprzyjaciela, który straciwszy 8 dział był przymuszony w obliczu naszey armii ustąpić na wzgórkę po drugiej stronie rzeki *Aube* leżące, skąd pociągnął drogą ku *Vitry*. W mieście *Arcis* znaleziono więcej dwu tysięcy poległych nieprzyjaciół. Pod Napoleonem koń został ubity. W niewolę zabraliśmy do 2500 ludzi, a w tey liczbie 400 konnych grenadyerow z jego gwardyi. Napoleon tym sposobem poniosłszy wielką klęskę pod *Arcis*, postanowił działać napadami, i przeszedł *Marne* blisko *Vitry*. Od przeiętych gońcow powzięliśmy wiadomość o jego zamiarze obrócenia się ku swoim twierdzom, aby tym sposobem odciągnął nas od Stolicy. Armia nasza przedsięwzięła, uważając jego poruszenia, przecinać mu komunikacye, a tymczasem zbliżyć się ku *Paryżowi*. Hrabia *Ożarowski*, dowodzący lekką kawaleryą Gwardyi, ścigając nieprzyjacielskie kolumny zdobył dział 20 i 80 wozow ammunicyynnych. Potém armia nasza wzięła kierunek ku miastu *Vitry*, w którym zawsze znajdowała się nasza załoga. Tym samym główna armia, znajdując się w tyle woyska Napoleona, zjednoczyła się z armią Feldm. *Blüchera*, i razem idą na zostawione przez Napoleona w *Montmirail* korpusy *Marmonta* i *Morthiera*, a stamtąd na *Paryż*. Dla ścigania zas Napoleona wysłany Jenerał *Vinzingerode* z 10cią tysiącami kawaleryi, i 40 działami artylleryi konney.

„Dnia 13go Marca nastąpiła bitwa, której skutkiem blaskiem usławił nasz oręż. Korpus *Marmonta* zupełnie rozbity. Dwie dywizye korpusu *Mac-*

*donalda* idące dla połączenia się z główną swoią armią, były odcięte, i po czterech szczęśliwych atakach naszey konney artylleryi, pod przewodnictwem Jego Imperatorskiey Mości i Króla Pruskiego tak dalece porażone, że ani jeden z nich człowiek, od Jenerała do dobosza, nie uszedł. Te dywizye znajdowały się pod komendą Jenerałow *Pactod* i *Amey*. Oprócz tych dwóch Jenerałow dywizyi, wzięto jeszcze 5ciu albo 6ciu Jenerałow brygady, i więcej 5000 jeńców. Dział zebrano już przeszło 50 a jeszcze niejaka liczba została na polu bitwy. — Można i w tém zdarzeniu nie zawołać z upokorzeniem do Boga, który tak błogosławi orężowi naszemu: *Ty jesteś Bóg, który działasz cuda!* Zwycięstwo w tey świetney bitwie jest dziełem naszey kawaleryi i artylleryi konney. Nie straciliśmy więcej jak 200 ludzi, ale z żalem w ich liczbie znajduje się Fligiel Adjutant *Rapatel*, poległy w oczach Jego Imperatorskiey Mości. Piechota nie miała potrzeby ani jednego zrobić wystrzału. Jego Imperatorska Wysokość Cesarzewicz Wielki Xiąże *Konstanty Pawłowicz* szczególniej się znamionował, i na czele gwardyi konney zdobył dział 6. Kawalergwardya i Ułani wzięli dział 17, i wszyscy ogólnie okryli się wiekopomną sławą. Po wyprawieniu gońca Nayjaśniejszy Imperator Jego mość miał się udać daley na przód.”

(z Pocz: Póln:)

Ukaz JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI SAMOWŁADZCY WSZECH ROSSYI z Rządzącego Senatu Wileńskiemu Gubernskiemu Rządowi. — Według Imiennego Naywyższego JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ukazu danego Rządzącemu Senatowi d. 24go Lut: t. r. za własnoręcznym Nayjaśniejszego PANA podpisem, w którym wyrażono:

„Z powodu troskliwości MOJEY o pomyślny stan Familii Xiążąt *Radziwiłłow*, przychyłając się do proźby wdowy Xięcia *Dominika Radziwiłła*, i żądając przywieść do ukończenia sprawy tego obszernego, ale długami obciążonego majątku, widzę, że zwyczajny porządek Sądowego przewodu w nadzwyczajnem zawikłaniu tych spraw toczących się w różnych Sądowych miejscach w wielu Guberniach, nie przedstawia sposobu zakończenia ich inaczej, jak tylko w bardzo przedłużonym czasie i dla tego Rozkazuję:

„1. Stosownie do proźby Xięcia *Antoniego Radziwiłła*, na majątki *Xcia Dominika Radziwiłła* należony sekwestr z powodu służby jego w woyskach nieprzyjacielskich i niepowrócenia na termin oznaczony, skassować.

„2. Prawne następstwo na pozostałe po rzeczonym Xięciu *Dominiku Radziwiłle* Ordynacye *Niewiską*, *Otycką* i *Mirską*, utwierdzić na Xięcia *Antoniego Radziwiłła*, zostawiając jednakże prawnym pretendentom, jeśliby się jacy okazali, możliwość rozprawienia się z nim porządkiem prawami przepisany.

„3. Dozwala się Xięciu *Antoniemu Radziwiłłow* wi w każdym czasie obić w swoje władanie te majątki ze wspomnianych Ordynacyi złożone, i żądać rachunku z dochodów od czasu śmierci Xięcia *Dominika Radziwiłła*.

„ 4. Spadkowe majątki Xięcia Dominika Radzi-  
„ willa oddać w prawne następstwo; a małoletniey  
„ iego córki naznaczyć Opiekunami Taynego Konsy-  
„ liarza Adama Czartoryskiego, Taynego Konsy-  
„ liarza Wawrzeckiego, i Xiążąt Walentego i Konstan-  
„ tego Radziwiłłów, przytém wdowa Xiężna Radzi-  
„ wittowa powinna używać wszelkich praw i przy-  
„ należności iéy służących.

„ 5. Dla rozpatrzenia i powzięcia wiadomości o  
„ długach obciążających ten majątek, tak spadkowy,  
„ iako i z Ordynacyi złożony, i dla obrócenia ich  
„ tam, gdzie one podług prawa zastosowane bydz  
„ powinny, słowem dla wypełnienia tego wszystkie-  
„ go, co i masę majątku obciążoną długami, i Kre-  
„ dytorów przyprowadzić może do zupełnego zaspoko-  
„ koienia, ustanowić osobną Kommissyą z gaju człon-  
„ ków i takieyże liczby Kandydatów, którzy w przy-  
„ padku potrzeby zastąpić mogą miejsca członków  
„ według starszeństwa ich listy. Prezydentem oney  
„ Naznaczam Litewskiego Oboznego Hrabiego Pocię-  
„ ja, a zaś Wice Prezydenta, innych Członków i  
„ Kandydatów zostawiam SOBIE do potwierdzenia  
„ z tych osób, które będą MNIE przedstawione, tak  
„ ze strony Ordynacyi, iako też od Wdowy Xiężney  
„ Radziwiłłowej i od Kredytorów.

„ 6. Ta Kommissya, pod nazwiskiem Kommissy-  
„ syi do roztrząszenia Radziwiłłowskich długów od  
„ Rządu postanowionej, posiedzenie swoje mieć po-  
„ winna w Nieświżu; lecz nie odmawia się iéy wol-  
„ ności przenoszenia swojej Jurysdykcyi tam, gdzie  
„ potrzeba wymagać będzie. Trwa ona do zupełne-  
„ go ukończenia sprawy, do której jest przeznaczona.  
„ Pięciu Członków nieuchronnie potrzeba do  
„ złożenia prawnego zasiadania.

„ Ta Kommissya najpierw mieć powinna na  
„ baczeniu dług Skarbowy obciążający majątki Ra-  
„ dziwiłła, i jeżeli z rachunków przed innemi uc-  
„ czynić się powinny, okaże się, że znaczna część  
„ tych kapitałów już upłacona, w ten czas pozwala  
„ się zostawić Sekwestr na takim tylko majątku, któ-  
„ ry odpowiadać będzie pozostałemu Skarbowemu  
„ długowi, inne zaś oswobodzić od Sekwestru.

„ 7. Przepisanie Prawideł dla niej, koleje, we-  
„ dług których Członkowie zieżdzać się powinni dla  
„ nieprzerwanego zasiadania, naznaczenie Kandyda-  
„ tów dla zajęcia miejsc Członków, i dla innych w  
„ tych sprawach poruczeń, kiedy dla ich ułatwienia  
„ okaże się tego potrzeba, — Przepisanie prawideł,  
„ według których należy postępować w sporach po-  
„ dlegających rozpoznaniu, przeznaczenie Admini-  
„ stratorów ku zarządzeniu majątkami, gdzie się ich  
„ uzna potrzeba, i do gospodarstwa w sprawach kre-  
„ dytorów, — Ułożenie dla nich przepisów i dozór  
„ okolo ich spełnienia, — Ustanowienie Komitetu  
„ wierzycieli, któryby nieprzerwanie miał o nich  
„ pieczę, — Wszystko to zostawia się do uczynienia  
„ Kommissyi, która na pierwszym zasiadaniu swo-  
„ iem przed przystąpieniem do swoich istotnych obo-  
„ wiązków, powinna wygotowawszy to, przedsta-  
„ wić MNIE do potwierdzenia przez Prezydenta, a  
„ potem ogłosić w gazetach wszystkie postanowienia  
„ potrzebne w tym przedmocie.

„ 8. Daiemy tej Kommissyi władzę roztrząsa-  
„ nia wszelkich sporów i roztrzygania wątpliwości,  
„ iako ostatniey instancyi bez żadney appellacyi. —  
„ Postanowienia iéy wypełniają bez wyjątku wszyst-  
„ kie Magistratury i osoby NASZEGO Państwa, i  
„ zadosyc czynią wszystkim iéy żądaniom w spra-  
„ wach iéy poruczonych.

„ 9. Wszystkie Processa w przedmiotach, na  
„ mocy tego Ukazu ulegające rozpoznaniu Kommissy-  
„ syi, w iakichkolwiek były sądowniczych miejscach  
„ zaczęte i dotąd ieszcze prowadzone, od czasu ogłoszenia  
„ tego Ukazu, przenieść do ustanowionej Kommissy-  
„ syi dla ich ukończenia.

„ 10. Na pensye Członkom, równie iak na wy-  
„ datki, bez których obeysdz się nie można, nazna-

„ czam dwa procenta z czystego dochodu od mająt-  
„ ków obciążonych długami. — Kommissya przed-  
„ stawi MNIE wiadomość o nieprzemiennych corocz-  
„ nych wydatkach, a zaś z uadzwyczajnych podawać  
„ będzie corocznie rachunek zgromadzeniu Familii i  
„ Komitetowi Kredytorów. — Podobnymże sposo-  
„ bem przedstawi MNIE do potwierdzenia Tabelę  
„ poszlin i innych poborów według Sądowego prze-  
„ wodu.

„ 11. Władza Kommissyi rozciąga się nie tylko  
„ na majątki będące w granicach Rossyi, ale nawet  
„ na majątki Radziwiłłów, Kredytorów i dłużników  
„ w Xięstwie Warszawskiem przebywających.

„ 12. Senat niezaniebda w tym przedmocie kom-  
„ munikować wiadomość Naywyższej Radzie usta-  
„ nowionej dla zarządzania Xięstwem Warszawskiem,  
„ w celu należącego z iéy strony przyczynienia się,  
„ co do majątków leżących w Xięstwie Warszaw-  
„ skiem.

„ Rządzący Senat Przykazali: o należywym  
„ tego Naywyższego Rozkazu wypełnieniu, zalecić  
„ Grodzieńskiemu, Wileńskiemu, Minskiemu, Ki-  
„ jowskiemu, Podolskiemu, Wołyńskiemu, Mohy-  
„ lowkiemu, i Witebskiemu Gubernskim Rządom,  
„ tudzież Rządowi Obwodu Białostockiego, i także  
„ Czasowemu Departamentowi Wileńskiego Głównego  
„ Sądu; dla uwiadomienia zaś o tém posłać ta-  
„ kież Ukazy PP. Ministrom, Kontrolerowi Państwa,  
„ Gubernatorom Woienным zawiadującym częścią  
„ Cywilną, Gubernatorom Cywilnym i Naczelnikom  
„ miast; do wszystkich innych Rządów Gubernskich,  
„ Izb Skarbowych i Cywilnych, i drugich Departa-  
„ mentów Głównych i Jeneralnych Sądów; a do Nay-  
„ świętszego Rządzącego Synodu, do wszystkich De-  
„ partamentów Rządzącego Senatu, i do Naywyż-  
„ szej Rady, ustanowionej do zarządzania Xięstwem  
„ Warszawskiem, dla należytego z iéy strony współ-  
„ działania, co do majątków leżących w Xięstwie  
„ Warszawskiem, komunikować wiadomości. Dnia  
„ 27go Marca 1814 roku. Oryginał podpisali Ober  
„ Sekretarz Alexander Tkrycki, w obowiązkach Se-  
„ kretarza Konsyliarz Tytularny Lapunów, Kolle-  
„ ski Sekretarz Naumów.

3go Departamentu, w 1szym oddziale.

## WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

*Wiedeń dnia 14go Kwietnia n. s.*

N. Cesarz Austryacki d. 8go b. m. z całym swo-  
im dworem przez *Chatillon* pojechał do *Paryża*.

Już przeszły nocy z 7go na 8my Xiążę *Metter-  
nich*, Lord *Castlereagh*, i Kanclerz Stanu *Hardenberg*  
udali się w tęż drogę. (*Oestr. Beob.*)

*Taż Gazeta zawiera co następuje:*

Według wiadomości z *Paryża* dnia 5go Kwiet-  
nia przybyli tam Marszałkowie *Ney* i *Marmont* i o-  
świadczyli się za *Ludwikiem XVIII*. Jedno tylko ży-  
czenie panuje w całej Francyi; to jest życzenie jak  
nayprędszego oglądania tego Monarchy.

Dezerca z woyska, które jeszcze okolo *Napo-  
leona Bonapartego* zostało, tak jest wielka, że co-  
dzieńnie kilka tysięcy ludzi do *Paryża* przybywa.

*Gazeta uprzywilejowana* zawiera następnę wiado-  
mości urzędowe z *Dijonu* dnia 6go Kwietnia.

W mieście *Dijon* z powodu nowych wypadkow  
nayżywsza radość panuje. Gdy Cesarz Jmc dnia 5go  
zrana ukazał się konno, lud w massie otoczył tego  
Monarchę, napelniając powietrze wołaniem: *Niech  
żyje Cesarz Franciszek! Niech żyje nasz Król!*

Wszyscy Urzędnicy cywilni przypięli białe ko-  
kardy. Wieczorem chociaź teatr, jako w ostatnim  
tygodniu postu, był zamknięty, na powszechnę żąda-  
nie dano Operę *Richard coeur de Lion*, w której pu-  
bliczność, miejsca stosowne do obecnych okoliczno-  
ści z naywyższem uniesieniem przyięła.

Formują się wszędzie korpusy ochotników, któ-

re przysięgają walczyć za swego Króla. Poruszenia pomiędzy ludem wiejskim powszechnie ustały: przybywa on zewsząd do miast chcąc być uczestnikiem powszechnej radości, i oświadczyć swe uczucia.

Dnia 4go Deputacja miasta *Lugdunu*, złożona z Mera i zch nayznakomitszych mieszkańców miała szczęście w daney sobie audyencyi złożyć J. C. Mości hołd miasta.

W Genewie dnia 29go Marca o działaniach wojska południowego ogłoszono następną urzędową wiadomość:

„Generał Xiążę Koburgski d. 26go zajął *Etienne*: wielka rękodzielnia broni dostała się tu w moc Sprzymierzonych. Mocne oddziały naszego wojska posuwają się wzdłuż *Ligery*.

Armia południowa Austryacka pod rozkazami Xcia *Hessen-Homburg* miała d. 25go swoje przedpocztę w *St. Rombert*, *Baurepaire* i *la Coste*.

Marszałek *Augereau* kazał części swojego wojska przejść *Rodan* pod *Tournon* i *Saras*, i udać się w kierunku do *Annonay*.

Generał *Baron Wimpfen*, który idzie drogą z *Lugdunu* do *Grenoble*, miał dziś osadzić *Morirs*.

Przednia straż kolumny pod rozkazami Jen. *Klebersberga*, która z *Rumilly* przez *Aix* poszła do *Chambery*, wkroczyła wczoray do tego miasta, w tym właśnie czasie, kiedy tam wszedł pierwszy oddział kolumny Hrab. *Hardegg* ciągnący z *Lugdunu* przez *Pont de Beauvoisin*.

Oddziały Austryackie na drodze do *Montmellian* postąpiły aż do *St. Joire*, a nieprzyjaciel cofnął się do *Montmellian*.

Podpis Hrab. *Bubna*.

#### FRANCYA

Gazety Wiedeńskie zawierają następnę akta urzędowe Senatu i Rządu tymczasowego Francuskiego. Poselstwo Senatu do Rządu tymczasowego.

Senat polecił mi, abym Was wezwał Mości Panowie współczłonkowie Rządu tymczasowego, do ogłoszenia ludowi Francuskiemu, iż Senat wyrokiem na dzisiejszej sessyi zapadłym, złożył z tronu Napoleona i jego Familiją, i tym sposobem naród Francuski i wojsko od przysięgi wierności rozwiązał.

Akt ten dnia jutrzejszego z powodami i uwagami przesłany Was Panom zostanie.

Mam zaszczyt &c.

Prezydent Senatu *Barthelemy*.

Za zgodność Sekretarz Rządu tymczasowego *Dupont de Nemours*.

Paryż d. 2 Kwietnia o w pół do dziesiątej w wieczor.

Sessya Senatu d. 3 Kwietnia pod Prezydencją Hr. *Barthelemy*.

O południu, na skutek wczorayszego odroczenia, zgromadzili się Członkowie Senatu.

Po przeczytaniu protokołu wczorayszej sessyi Senat potwierdza jego osnowę. — Potwierdza także wywod słowny audyencyi Senatu u *Nayiaśnieyszego Cesarza Rossyyskiego* — Z powodu, iż *Nayiaśnieyszy Cesarz Rossyyski* raczył łaskawe dać przyrzeczenie, iż wszystkim Francuzom jeńcom woijnym w krajach jego znajdującym się chce powrócić wolność, Senat głęboko wzruszony tém pełnym wspaniałości *Wielkiego Monarchy* przyrzeczeniem, postanowił, iż Rząd tymczasowy przedsięwzmie środki zwrócenia tych nieszczęśliwych na łono swoich familii, a razem ten czyn szlachetny, na wieczną pamiątkę, w księgach Senatu zapisać rozkazał.

Na wniesienie jednego z członków, Zgromadzenie stanowi, co następuje:

„Senat wzywa wszystkich swoich członków nieprzytomnych do swego grona, wyjąwszy tych, których obecność w Prowincjach jest potrzebna.”

Prezydent udziela Senatowi listów, które od różnych członków Senatu otrzymał. Cztery z tych listów zawierają przystąpienie Senatorów, *Aboville*, *François de Neuschateau*, *Lenoir-la roche*, i *Shée*, do wyroków i środków przez Senat przedsięwziętych. Senatorowie *Lejeas*, *Legrand*, i *Fallet-Barol* wymawiają słabością zdrowia swoje nie stawienie się na sesyach Senatu.

Przystąpiono potem do ostatecznej redakcyi Dekretu na sessyi wczorayszej zapadłego. Senator *Hrabia Lambrechts* podał do tego projekt. Po dwókrrotném przeczytaniu projektu wyznaczona została do jego przejrzenia osobna Kommissya złożona z Senatorów *Barbe-Morbois*, *Garat*, *Fontanes* i *Laujuinais*. Posiedzenie tymczasem zawieszono zostało.

O godzinie 4tej znowu otworzone. Senator Hr. *Lambrechts* czyta wyrok przez Kommissyą przezyrzaną i przyjęty. Senat potwierdza go w następnę osnowie:

Zważając: że w Monarchii Konstytucyney Monarcha utrzymuje się tylko przez Konstytucyą i przez umowę towarzyską;

że Napoleon Bonaparte sprawując czas niejaki władzę z mocą i rozsądkiem, czynił narodowi nadzieję, że nim mądrze i według słuszności rządzić będzie; później zaś umowę, która z nim łączyła naród Francuski, zerwał, mianowicie przez dowolne narzucania podatków i opłat, przeciwko wykonanej przy wstąpieniu na tron przysiędze, w myśl 53go artykułu Konstytucyi dnia 28 Floreal, 12go roku;

że on w tymże samym czasie uczynił ten zamach na prawa ludu, w którym zaprzeczając Ciału prawodawczemu jego praw i uczestnictwa w reprezentacyi narodowej, bez potrzeby temu zgromadzeniu rozejść się kazał, i doniesienie jego, jakby godne ukarania, do wiadomości powszechnej podał zabronił;

że on, po swej własnej woli, przedsiębrał ustawiczne wojny, przez co znieważył artykuł 50ty Konstytucyi 22go Frimaire, roku 8go, według którego wypowiedzanie wojny, równie jak prawa, powinny być projektowane, rozstrząsane, stanowione, i do powszechnej wiadomości formalnie podane;

że on przeciwko Konstytucyi wydał rozmaite wyroki, karą śmierci grożące, mianowicie obadwa wyroki d. 5go, p. m. przez które wojnie, która w jego nieograniczonej ambicyi początek miała, chciał nadać charakter wojny narodowej;

że on przez swoje wyroki względem uwięzionych Stanu Konstytucyney prawa połamał:

że on zniósł odpowiedzialność Ministrów, wszystkie gałęzie Władzy razem skupił, i zniszczył niepodległość urzędów Sądowych;

że w ten czas, kiedy wolność druku, uświęconą jako przywilej narodu, pod dowolną cenzurę swojej policyi poddawał, sam używał drukarni do napelnienia Francyi i Europy rozgłaszaniem zmyślonych wypadków, fałszywych maxym, nauk sprzyjających despotyzmowi, i niesłusznych zarzutów przeciwko obcym Rządom;

że on doniesienia i wiadomości, które Senatowi udzielone były, w ich podaniu do wiadomości publicznej zmieniać rozkazywał;

Zważając, że Napoleon, zamiast coby miał według wykonanej przysięgi rządzić jedynie dla interesu, szczęścia i sławy Francuzkiego ludu, pograżył ten naród w ostateczną nędzę, i wzbraniał się jeszcze przystąpić do warunków pokoju, które bynajmniej nie mogły skazić honoru Francyi; że powierzonych sobie ludzi i skarbów na złe używał; że ranionych bez żywności, ratunku, i pomocy zostawiał; że przedsiębrał środki, które ruinę miast, wydłubienie kraju, głód i zaraziwe choroby za sobą sprowadziły;

Zważając, że z tych wszystkich powodów, u-

stanowiony przez wyrok Senatu dnia 28go Floreal 22go roku Rząd Cesarski exystować przestał, i że wynurzające się życzenie wszystkich Francuzów wzywa takiego porządku rzeczy; któregooby pokój powszechny mógł być pierwszym skutkiem, i oraz epoką uroczystego pojednania się pomiędzy wszystkimi Towarzystwami wielkiej Europejskiej Familii;

*Senat oświadcza i stanowi:*

1. Napoleon Bonaparte jest złożony z tronu, i prawo dziedzictwa ustanowione w jego Familii jest zniesione.

2. Lud Francuski i wojsko rozwiązuje się z przysięgi wykonanej Napoleonowi Bonapartemu.

3. Terazniejszy wyrok przez wyznaczone Poselstwo udzielony będzie Rządowi tymczasowemu, rozesłany do wszystkich Departamentów i armii, i bez zwłoki po wszystkich częściach Stolicy ogłoszony.

Ponieważ żaden inny przedmiot nie znajduje się w porządku dziennym, przeto Prezydent odracza Sesję.

Podpisy, Prezydent *Barthelemy*.

Sekretarze: Hr. Valence. Pastoret.

(z *Gaz. Uprz. Wiedeń.*)

#### AKTA RZĄDU TYMCZASOWEGO.

Odezwa Rządu Tymczasowego do Narodu Francuskiego.

„Francuzi! Po zakończeniu domowych niezgód, obralście naczelnikiem swoim człowieka, który pod wieszczbą wielkości ukazał się na teatrze Świata. Położyliście w nim wszystkie swoje nadzieje; ale te nadzieje zostały zawiedzione. Na ruinach Anarchii ugruntował on despotyzm.

„Powinien on być przynajmniej przez wdzięczność ku wam stać się Francuzem. Nigdy nim nie był. Jak awanturnik, który chce rozgłosić swe imię, wszczynął on ustawicznie niesłuszne, bez celu i powodu wojny. W kilku latach pochłonął skarby i ludność waszą.

„Wszystkie Familie wdziewają żałobę: ięczy cała Francya; on jest głuchy na nasze łkania. Może jeszcze rozmyśla o swoich olbrzymich zamiarach, teraz nawet, kiedy niesłychane klęski karzą jego pychę i nadużycie zwycięstwa.

„Nie umiał on rządzić, ani stosownie do interesów narodu, ani nawet stosownie do interesów swego własnego despotyzmu. Burzył, co chciał zbudować, i budował znowu, co burzyć zamysłał. Wierzył on jedynie w moc swoją; teraz, na sprawiedliwe ukaranie jego nierozsądnej pychy, moc go powaliła.

„Naostatek wzięła koniec bezprzykładna tyrania: Sprzymierzone Mocarstwa są w Stolicy Francyi. — Napoleon panował nad nami jak Władca Barbaryczków. — Wspaniały Cesarz Alexander, i Jego Sprzymierzeńcy przemawiają do nas głosem honoru, słuszności i ludzkości. Pojednali Oni waleczny i nieszczęśliwy Naród z obrażoną Europą.

„Francuzi! Senat złożył z tronu Napoleona: Oczyżna nie jest więc przy nim: inny tylko porządek rzeczy uratować nas może. Widzieliśmy zbrodnie wynurzone gminy, i występki samowolnej władzy; ustanowimy teraz prawdziwą Monarchią, a przez mądre prawa, położymy granice rozmaitym gałęziom władzy, z których się składa.

„Oby pod zastoną Oycowskiego tronu zakwitnąć mogło zniszczone rolnictwo! Oby obciążony kardanami handel mógł odzyskać swobodę, oby nasza młodzież nie ginęła od miecza, pierwej niż go udźwignąć jest zdolna, oby odtąd natura nie widziała przewróconego swego porządku, i oby starzec mógł się spodziewać umrzeć na łonie swoich dzieci! Francuzi! bądźmy iednej myśli! Skończą się nieszczęścia nasze i pokój położy kres zaburzeniom Europy. Wyśocy Sprzymierzeńcy dali swoje słowo. Francya odetchnie z tak długich trudów, które nią miotaly, a podwojnym doświadczeniem Anarchii i despotyzmu lepij nauczona, potrafi znaleźć swe szczęście w powrocie do opiekuńczego Rządu.

U s t a w a

Ponieważ stosunki, w których się Rząd Francuski z Mocarstwami Sprzymierzonymi znajduje, są

takiego rodzaju, iż Francya z niemi w stanie pokoju uważać się może, przeto Rząd tymczasowy, w skutek zupełnego bezpieczeństwa, o jakim go też stosunki zapewniają, stanowi:

Ze wszyscy zgromadzeni teraz nowo zaciężni do domów powrócić mogą, i że ci wszyscy, którzy jeszcze pozostają w miejscach swego pobytu, zostaną w nich maiani: toż samo zaleca się nowo zaciężnym batalionom, które każdy Departament dostawał, iako też wszelkim powstaniom w massie. Paryż 4go Kwietnia.

Xiąże Benewentu.

Jenerał Beurnonville.

Montesquieu.

Hrabia Jaucourt.

Xiąże Dahlberg.

Sekretarz Adjunkt.

Roux-Laborie.

(Oestr. Beob.)

Za zgodność

U s t a w a

Rząd Tymczasowy mianuje Kommissarzami: do Departamentu Sprawiedliwości *P. Henrion de Pensey*, — Zagranicznych Interesów Hrabiego *Laforet i P. Durand*.

— Wewnętrznych Hr. *Beugnot*, a do jego przybycia *P. Benoit*:

— Woyny, Jenerała *Dupont*.

— Marynarki, Barona *Malouet*, a do jego przybycia *P. Jurien*.

— Finansów, Skarbu i Handlu Barona *Louis*.

— Powszechny Policyi *P. Anglés*.

— Jeneralnego Sekretoryatu Tymczasowego Rządu *P. Dupont de Nemours*, członka Instytutu, i *P. Roux de Laborie* Adwokata przy głównym Sądzie.

Ponieważ *P. Lavalette* oddalił się, przeto *P. Bourienne*, dawniejszy Radca Stanu ma być jeneralnym Dyrektorem Poczt.

Za zgodność...

*Dupont de Nemours*:

Rząd Tymczasowy stanowi, że *Monitor* będzie jedyną Urzędową Gazetą.

Paryż 3. Kwietnia 1814.

*Roux-Laborie*.

#### WIADOMOSCI ROZMAITE.

— W Londynie dnia 25go Marca powszechnie twierdzono, że Lord *Wellington* dnia 15go Marca wszedł do *Tuluzy*, której mieszkańcy, równie iak mieszkańcy całej Gaskonii i Langwedoku naśladowali przykład miasta *Bordeaux* w zupełnym chwyceniu się strony Burbonów.

— Z Londynu posłano 10,000 karabinów, trzy miliony kul, i wielką ilość mundurów do Armii *Wellingtona*, dla rozdania ich ochotnikom Francuskim biorącym się do oręża za stronę Burbonów.

— Obiedwie Izby Parlamentowe, po rozpoczęciu Parlamentu dnia 21go Marca, uchwały adres podziękowania Lordowi *Wellingtonowi* za zwycięstwo 27go Lutego pod *Orthes* i zajęcie miasta *Bordeaux*.

— Xiąże Regent pisał własną ręką do Jenerała *Graham* w *Hollandyi*, wyrażając mu, iż lubo szturm przypuszczony do twierdzy *Berg-op-zoom* miał wcale niepomyślny skutek, nie mniéj iednak przez to pochwała zamiar i rozporządzenia Wodza — Wszystkie regimenta zapasne posłane będą do *Hollandyi*.

— Gazeta Uprzywilejowana Wiedeńska w urzędowej wiadomości potwierdza, że dnia 25go Marca Ojciec Święty przybył do *Parmy*, a dnia 26go przez *Reggio i Bolonię* udał się w podróż do *Rzymu*.

— Dnia 25go Marca Jenerał Francuski *Maison*, zebrawszy korpus od 4 do 5,000 wojska, opanował był *Gandawę*. Pociągnął przeciwko niemu Hr. *Lottum* Gubernator *Bruxelii*: odparte zostały wszystkie dalsze zapędy nieprzyjaciela, i dnia 30go Marca odebrano wiadomość w *Bruxelii* przez wyprawionego gońca od Hrabiego *Lottum*, że nieprzyjaciel był przymuszony opuścić *Gandawę*, i że to miasto znowu przez wojska nasze jest osadzone.

N. 2,257.

Ogłoszenie od Komisji Sądowej Edukacyjnej.

1 Kommissya Sądowa Edukacyjna na Gubernie Litewskie, Białoruskie, Minską i Obwod Białostocki ustanowiona, do wiadomości podaje: iż dla wyłączenia tak samey summy kapitałnej Rubli srebrnych 12,533 kopieiek  $33\frac{1}{4}$ , iako też procentów od téy summy z powodu niewypłatności zaległych, Dobra ewikcyi za téż summę uległe, do dziedzictwa Chorażego Witebskiego Wincentego Hłaski należące, w Gubernii Mohylewskiej, Powiecie Siemieńskim leżące, przez publiczną licytacją na zysk funduszu Edukacyjnego wyprzedawać się będą w terminach: *pierwszym*: dnia 29go Maja, *drugim* dnia 4go Czerwca, *trzecim i ostatnim*: dnia 10go tegoż miesiąca Czerwca bieżącego 1814 roku — Zyczący przeto pomienione Dobra Wiacior nabyć, bądź za gotowe pieniądze, bądź przez ubeśpieczenie summy kapitałnej na pewney, swobodney i summie téy z przyliczonemi procentami odpowiadający ewikcyi, wzywają się, aby na powyżey oznaczone terminu licytacji w mieście Wilnie w Sali posiedzeń téy Kommissyi w domu na Ulicy Zamkowej pod Nrem 107 jawili się. — O czém dla wiadomości po trzykroć do Gazety Kuryera Litewskiego podać, a dla opublikowania po Guberniach Litewskich, Białoruskich, Minskiéy i Obłasti Białostockiéy, przy komunikacyach Rządowi Gubernskim przesłać Obwieszczenia Exemplarze też Kommissya determinuje. Dnia 11go Apr. 1814. roku.

Sowiernik Stanu Antoni Dyż. Lachnicki Kommissarz.

Adam Hrabia Chreptowicz.

Marcin Zaleski Kommissarz.

M. Dmochowski Pisarz.

N. 2980.

## P O D R A D

1 Jako na naznaczone dla uczynienia targow w Izbie Skarbowey Wileńskiej terminu, dla dostarczenia do Magazynow Wileńskiej Guberni dla woyska porcyow wódki i mięsa nikt się z żądających nie stawił, dla tego Kommissya Wileńskiego Prowiantskiego Dépo naznaczywszy nanowo u siebie zrobić w tymże przedmiocie targi, ostatecznie na dzień 24ty Aprila, wzywa na one żądających; — którzy mogą jawnie się do teyże Kommissyi codziennie aż do dnia 24go, gdzie im objawiono będzie o ilości i o kondycjach. Aprila dnia 15go 1814.

Siódmey klasy Moysiejew.

Ogłoszenie od Głównego Litt: Pocztamt.

3 W skutek przedpisania JW. Ministra wewnetrznych Interesów, i na mocy Pocztmeysterskiej Instrukcyi, Litewski Pocztamt uwiadamia, że odtąd nadal z Pocztamt, a także i z innych Pocztowych do Dyrekcyi jego należących miejsc wszelkie posyłki, i Listy z pieniędzmi, oraz Listy *Strachowe zwane*, przyjmującym one wydawać będzie następującym porządkiem: Woiennym i Cywilnym Urzędnikom, tudzież innym osobom wiadomym mieszkającym ciągle i bawiącym się docześnie, komukolwiek bądź przez zarządzającego Pocztowym miejscem, albo jego pomocnika, samym osobiście, równie i za Plenipotencyami ich na tychże uwiadomieniach napisanemi, bez żadney trudności, kiedy tylko aktualnie przyjmujący nie są oddaleni od miasta, jeżeli zaś z takowych wiadomych przyjmujących ktokolwiek będzie w oddaleniu, tedy to, co do niego adresowano wydawane będzie upelnomocnionem od niego takiemu tylko, który okaże formalną Plenipotencyą pisaną na Stęplowanym papierze, i zaaktykowaną w Sądzie. A nieznanomym z twarzy osobom, chociaż one i osobiście jawnie się do Pocztowego miejsca, wydawanie czynione będzie z zupełnym zachowaniem przedpisanej Pocztowemj prawidłami ostrożności; w niebytności zaś ich, za Plenipotencyami tak iak wyżej po-

rwiedziano. Służącym w woysku Sztab, i Ober-Oficerom, toż innym Urzędnikom, oraz będącym w Służbie, którzy dla przyięcia adresowanych do nich pieniężnych i *Strachowych Listów* i posyłek, z powodu różnych zatrudnień po służbie sami w Pocztowe miejsca iawnie się nie będą mogli, a których półki i komendy, wydania takowych żądać będą dla dostawienia przyjmującym; wydawane bydy mogą za Rewersami przysłanemi z Rek wizycyami Sztab, albo Ober-Oficerów, wtedy tylko kiedy w Rek wizycyach korpusowi, albo Dywizionni Zwierzchnicy, a w niebytności onych, lub dla odległości miejsca ich przebywania, Szefowie, albo Komendanci półków, lub Artylleryyskich Brygad istotnie uręczą, że takowi na swoją odpowiedzialność biorą nie zawodne dostawienie oznaczonych Listow i posyłek.

## OBWIESZCZENIA SADOWE.

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski na rozdział majątków JW. Alexandra i Adama Kosciów w Gubernii Grodzieńskiej położonych Dekretem Sądu Głównego 2go Departamentu Gubernii Litewsko-Grodzieńskiej Roku 1811 Julii 14go dnia zapadłym przeznaczony, w terminie z tegoż Dekretu wypadłym w majątności Raczkach zabrane, wszystkie już Akcessoryjne załatwił spory, a tylko dla zabrany wojny, do oczewistego w tey Sprawie wyrokowania przystąpić nie mógł, i chociaż na dzień 20 Aprila idącego roku przedsięwziął wydać Obwieszczenie, jednak gdy dla nadzwyczajnego wylewu wody na różnych majątkach, w dwóch Powiatach sytuowanych, położonym na termin takowy nie został: a dla tey przyezynny termin dnia 29go Aprila idącego roku 1814 jest determinowany, w którym do majątności Raczek w Powiecie Kohryńskim leżącej Sąd Taxatorsko Exdywizorski zebrawszy się niezawodnie, że do ostatecznego ukończenia poruczoney sobie czynności przystąpi, ogłasza, aby więc wszyscy Kredytorowie i pod jakimkolwiek względem do majątku tychże JW. Kosciów ścielący pretensją, jeżeli nie w terminie to najdalej w przeciągu tygodni czterech od daty powyższej do tegoż Sądu jawnie się, i pretensorstwo swoje usprawiedliwiali pod upadkiem pretensyów niniejszym powtórnym do Publicznych Gazet podanym czterokrotnym uwiadomieniem zapowiadają się.

P. Jo. Wysocki b. Prezydent Ziem. Pttu Prużań. Sędzia Graniczny Exdywizyi Prezydujący.

2 Sąd Graniczny appellacyyny Powiatu Wileńskiego z powodu byłey w kraiu wojny czynności swojej mając zastanowione, następnie po zmianie okoliczności i przywróceniu spokojności, zadość czyniąc swym obowiązkom w terminie od Zwierzchności dla wszystkich Jurydykcyow Sądowniczych otworzenia przepisany, Sądownictwo swe (które już odtąd ciągle exystuje) rozpoczął; ażeby więc o tém mający do tegoż Sądu wejścia z prozbami potrzebę świadomi byli, postanowił przez niniejszą awizacyą w Kuryerze Litewskim umieścić się mającą wszystkich swego Powiatu Obywatelow zawiadomić — Datt w Wilnie dnia 7 Msca Aprila 1814 Roku.

Ant: Xże Giedroyć Prezydent Sąd: Gran:

3 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski za Remissą Ziemskiego Pttu Zawileyskiego Sądu do Folwarku Mierkmian w témże Powiecie położonego, celem spełnienia Wierzycielom W. Tadeusza Eysimonta Derewniczycy Zawileyskiego należney satysfakcyi, na dniu 20 Februaryi roku idącego przybywszy — Akcessoryjne kwestye ułatwił — Komportacyą na dzień 1 Maja z persystencyą cztero-niedzielną do Kancelaryi Ziemskiej Zawileyskiej przeznaczył — Czas ostatecznego zjazdu i oczewistego rozsądzenia pod warunkiem zapisania na niestawiających amissyi dzień 4 Augusta bieżącego roku zadeterminował — w którym terminie, aby każdy Kredytor stawał — i wszystkie postanowienia wypełnił — W skutek tegoż Sądu Exdywizorskiego rezolucyi, w Kuryerze Litewskim umieszcza się niniejsza awizacya.

Stanisław Bukaty Grodz. Zawiley.

i Exdywizor. Regent.

## Licytacya

2 Dekretami Ziemskimi Pttu Grodzieńskiego, a mianowicie jednym pod rokiem 1810 gbra 28, a dru-

gim pod rokiem 1812 7bra 14 dnia w rozprawie między JP. Piotrem Majettem Kupcem a jego Kredytorami, Pretensorami i Debitorami akcesoryjnie nastaleni przeznaczonym zostało zweryfikowanie, zindagowanie, zinventowanie, oraz wyprzedaż przez publiczną licytacją drzewa towarowego w puszczech majątku W. JP. Leona Dombrowskiego Sędziego Sądu Normalnego Pttu Grodzień: Lewkowa, równie majątkow zeszłego JW. Ferdynanda Eysymonta Woyckiego Siemienowki i Grodziska w Pwcie Grodzień: między rzekami Narwą i Narewką położenie mających, przez JP. Majetta zakontraktowanego i wyrobionego — Do jakowey czynności niżej podpisany z przeznaczonych Dekretem Urzędnikow będąc od stron proszonym, wszystkie interessowane strony uwiadomiam, iż na skutek pomienionych Dekretow do majątności Lewkowa na miejsce znajdujące się wyżej wyrażonego drzewa przybywszy, reguły Dekretow zaskuteczniając, licytacją tego drzewa odbywać będą, do której za pierwszy termin dzień 15, za drugi dzień 24, za trzeci ostatni dzień 27 Mscą Aprila terażniejszego roku przeznacza się. Życzący przeto nabyć takowe drzewo, do majątności Lewkowa w Pcie Grodzień: jawić się zechcą — Jakowe ogłoszenie podpisuję. Datum Marca 25. 1814 roku,

Antoni Mazewski S. Z. Pttu Grodzień:

#### Ostrzeżenie

2 Kamienica na Szklanney ulicy dopiero pod N. 43 położona była niegdyś dziedzictwem zeszłego Andrzeia Osipowicza Radnego miasta Wilna, następnie za długi jego rozdzieloną została między Kredytorów w roku jeszcze 1776 Junii 26 dnia. Dziedzictwo zaś rzeczoney kamienicy zostawione do okupna prawym po zeszłym Andrzeiu Osipowiczu następcem. W roku 1809 ja niżej podpisany kupilem od braci Stryieczno rodzonych Andrzeia Osipowicza aktorstwo wzmienioney Kamienicy — O czym zawiadomiony Star: Icko Szlomowicz Sobol od nienależney do rodziny Osipowiczow kobiety Maryanny Łukaszewiczowey na dziedzictwo Kamienicy Osipowiczowskiej wziął prawo sprzedażne — O lepszość więc praw wzmienionych lubo Sąd Ziem: Wileński przeciwko dowodom przyznał aktorstwo dla Star: Sobola, jednakże ja niżej podpisany mając dopuszczoną appellacją na Dekret Ziem: Wileń: przeniósłem skargę do Sądu Gł: Lit: Wileń. 2go Departamentu w Regestra appellacyjney, w którym Sądzie Głównym niżej Sprawa przypadnie z porządku, i spory finalnie rozstrzygnięte nie zostaną, żeby Star: Sobol tym czasem nie przywłaszczał sobie tytułu dziedzictwa Kamienicy Osipowiczowskiej i pod tym pretextem nie zaciągał kredytu, a przeto iżby wiara publiczna nie była zdradzona, i nikt na fundusz pod processem będący nie kredytował pieniędzy, ani dziedzictwa przelewem, lub innym jakimkolwiek układem nie nabywał, przez tę ostrzeżę awizacją. *Hirsz Moyżeszowicz Szabat.*

#### O G Ł O S Z E N I A

3 Rząd Gubernski Wileński pod datą dnia 24go Marca Roku terażniejszego 1814 przedpisał Ukazem swoim niżej piszący się awizować Sukcessorów zeszłego Szymona Erdmana Rotmistrza Trockiego: dla rozprawy w Sądzie Ziemskim Wileńskim z jegoż Kredytorami — aby ciż Sukcessorowie z dowodami jawili się do Sądu tegoż, gdzie już proceder jest rozpoczęty — Tekła z Minkiewiczów Kozłowska.

Titu. Sowietnikowa.

3 Na skutek woli Sukcessorów po zeszłym Stefanie Szwykowskim Skar. W. Tr. podaie się do wiadomości, że w terminie 23 Apr. Roku terażniejszego 1814. lub immediate pierwszych dni zaraz w tymże czasie, sprzedawać się będą przez publiczną licytacją w majątku Czabiszkach, lub w folwarku Xawerynie rozmaite efekta na schedę familij Szwykowskich w przeszłym Roku wydzielone, ktoby życzył sobie nabydź z pomienionych efektów, udadz

się raczy na wzmienione miejsce w zwyż oznaczoney porze.

J. Rokicki S. Orszań.

1 Obwieszcza się Sukcessorom W. JP. Józefa Stecewicza Pomoenika przy Archivum Funduszu Edukacyjney w dniu 25 Marca roku idącego 1814 w Wilnie zmarłego, aby ci z prawnymi dowodami jawili się do Imperatorskiego Wileńskiego Uniwersytetu dla odebrania pozostałey po nim ruchomości i pieniędzy.

3 Urodzona Franciszka z Barszczewskich, zawarłszy Szlub Matżeński w Parafii Zasławskiej, z Urodzonym Józefem Morawskim przed lat piętnastu, po przeżyciu z nim lat kilka po Matżeńsku, od lat przeszło dziesięciu onę opuścił, i niewiadomo gdzie się dotąd znajduje — Po wydanych atoli Edyktach, tak w Łuckiey iako i Zytomierskiej Dyecezyi, oraz i w tym Imperium będących ościennych Konsystorzów uczynionych komunikacyi, gdzieby się wspomniony Urodzony Józef Morawski znajdował, znikąd żadney niepowzięła dotychczas wiadomości, ktoby więc o wspomnionym Ur. Morawskim miał iakową wiadomość, ten Łucki Rzymo-Katolicki Łaciński Konsystorz przez doniesienie swe zawiadomić raczy.

Fabryka Tytoniu w St. Peterzburgu.

3 Różnego gatunku Hamburgskiego tytoniu, iako to Wagstaff, Brookes i Knaster, iako też kraiany długi Holenderski tytoniu w paczkach, iako to: trzech Króli, trzech Murzynów, pod 1. Murzynem, pod Okrętem P. A. &c. partyami i pojedynczo Skrzynekami za pomierną cenę można dostać u L. A. Lindenlauba mieszkającego w Peterzburgu za Berzą w Domie pierwszego korpusu Kadeckiego na przeciw Ambarów Pfluga.

3 Za Popławami wraz, przy Folwarku Markucie, czyli Swisłopolu do Dziedzictwa W. Eysymonta Sowietnika należącego, w Officynie otwiera się Traktyer, i obok oney Szpacyer przy dzikiey promenadzie nad rzeczulką Wileńką położoney, gdzie można dostać będzie, Kawy Wiejskiej, Win i Likworów różnego rodzaju, Limoniady, Orszady, Kaliszanu, Lodow, Zakąsek różnych, Sniadań, Podwieczorków, a życzącym sobie, za uprzedzeniem kilku godzinnym Gospodarza, można dostać Obiad lub Kolacją przy Dessercie naporządnieysze, iakowy Szpacyer otworzy się w dzień Sgo Jerzego v. s. terażniejszego 1814 roku; to jest: Aprila 23go dnia, na któren Szpacyer, Gospodarz tego nayspokorniej prosi Przeswiętney i Łaskawey Publiczności, aby raczyła swoją bytnością udarować.

Jakób Bandyneili.

#### Do przedania

3 W Kawiarni Weneckiey w Pałacu JO. Xięcia Giedroycia Szambellana przy placu, można dostać Wina stare trzy Madery, Szato Morgo, St. Julien, Bordo, Madery i Medoku, Octu Astragonu a l' Oeillette i Winego czerwonego ordynaryinego, Oliwa Prowańska, Czekolady z Wanillą i bez à la Santé: predaie się na funty, Bulionu suchego z trufkami, Makaronu Włoskiego, Tabaka Paryzka, Kanaster, Oranoku, Cygaro.

#### Ostrzeżenie

1 W Dodatku do Gazety Kuryera Litewskiego do przeszłego Nru 30go w 3cim Ogłoszeniu Star: Jochela i Pesi Szlomowiczów Sobolow, przez niedozor i nie uwagę podręcznego w Redakcyi, bez najmniejszey wiadomości Zawiadującego tąż Redakcją, umieszczony zostało przy końcu imie i nazwiśko W. Tomasza Reyzera, które się w 1szém i 2giém témże ogłoszeniu w dodatkach do Nru 27go i 28go bynajmniey nie znajdowało. To więc ostatnie w dodatku do Nru 30go na stronicy 2gięy w kolumnie 1szęy ogłoszenie, iako błędnie z tym przydatkiem wydrukowane, Redakcyą odwołuje.

Wilno dnia 18 Kwietnia.

(*Udzielamy Czytelnikom naszym odebranych tu wczoraj wieczor przez sztafetę wiadomości.*)

Extrablät drukowany w Królewcu.

Królewiec dnia 22go Kwietnia 1814.

Napoleon Bonaparte złożył Rząd Francuzkiego Państwa uwolniwszy od przysięgi wszystkich Marszałków i Jenerałów armii Francuskiej. Otrzymaie on sześć milionów Franków rocznie dla siebie i dla swoięy Familii i mieszkanie na Wyspie Elbie naprzeciwko Liworny. Wypadek ten nastąpił, iak tylko się poddał Marszałek *Marmont*. Wielu Marszałków poszło za tym przykładem. Marszałek także *Davoust z Hamburga* udał się do *Paryża*.

Kroki nieprzyacielskie ustały.

Nowina ta iuż była przez gońca do Berlina przywieziona. Adjutant Xięcia *Repnina*, który tędy przejeżdżał do *St. Peterzburga*, niesie tam wiadomość urzędową o abdykacyi i złożeniu Korony byłego Cesarza Francuskiego *Napoleona Bonapartego*.

Wyiątek z Gazety Berlińskiej Nru 47.  
dnia 19go Kwietnia u. s.

*Berlin dnia 17go Kwietnia n. s.*

Wyiątek z listu Podpólkownika *v. Thile* Adjutanta N. Króla Pruskiego, datowanego w *Paryżu*, dnia 7go Kwietnia n. s.

„ Tey nocy przyszło Urzędowe Oświadczenie „ *Napoleona Bonapartego*, że się wyrzeka tronu, i

„ bez żadnych warunków i wyiątku poddaie się Mo-  
„ carstwu Sprzymierzonym. Marszałkowie tu przy-  
„ byli — Armia Francuska, od dnia dzisiejszego iuż  
„ nasza Sprzymierzona, ma bydź rozłożona na kwar-  
„ tery, i iest gotowa wykonać przysięgę nowemu  
„ Rządowi. Xiążęta domu *Barbonów* są w tych dniach  
„ tu oczekiwani.

(*Popisano*)

*v. Thile.*

Wielce iest dla nas rzeczą radośną, iż możemy mieszkańcom tutejszym udzielić nowiny o tym tak ważnym wypadku. *Berlin* d. 17go Kwietnia 1814.

Naywyższy Rząd Woieny Krajów między *Elbą* i *Odra*

(*Podpisano*)

*v. L' Estocq, v. Bülow.*

W dalszym ciągu taż Gazeta zawiera wiadomości urzędowe z *Monitora*, z których, do przyszłego Nru naszej Gazety odkładaiąc szczegóły, o nayważniejszych wkrótkości wspomnimy.

Dnia 5go Kwietnia przeczytany był dwókratnie w Senacie Francuskim projekt Konstytucyi, i nakoniec jednomyślnie przyjęty. Mocą tey Konstytucyi, *Ludwik Stanisław Xawery*, i jego Familia, powołana jest do steru rządu narodu Francuskiego.

— Twierdza *Luxemburg*, już po zaięciu *Paryża* przez Sprzymierzonych, poddała się przez kapitulacyą.

— W ciągu układów z *Napoleonem Bonapartym*, który nakoniec aż do 8,000 ludzi widząc zmniejszone swe woysko, poddał się Mocarstwu Sprzymierzonym, pomiędzy innemi pismami, których późnief

udzielimy, zasługuie szczególnie na uwagę następny list Marszałka *Neya* do Xięcia *Beneventu* z Monitora wyjęty:

„Monseigneur! Przybyłem był wczoray w towarzystwie Xięcia *Tarentu* i Xięcia *Wicency* do *Paryża*, abym jako Pełnomocny C. Napoleona traktował o interessa jego Familii u Najjaśnieyszego Cesarza *Alexandra*. Lecz gdy negocyacye, które pomyslny skutek obiecywać się zdawały, nagle przez nieprzewidziany wypadek zerwane były, nie mogłem przed sobą ukrywać, że domowa wojna nieuchronnie wyniknąćby musiała, gdyby wszyscy Francuzi nie oświadczyli się natychmiast za rządem swoich dawniejszych Królów. W tém przekonaniu

powróciłem do Napoleona, aby mu dać poznać, że naród cały tego żąda.

„Napoleon musiał sam przyznać, że on w samey rzeczy jest tym, który Francją w ten stan krytyczny pogrążył, i że nie było w jego mocy naród z tego położenia wyprowadzić. Zdał się więc poddawać swemu losowi i bydź skłonionym do bezwarunkowey abdykacyi. Jutro zapewne odda mi z podpisem własnym ten akt abdykacyi, a z nim udam się niezwłocznie do Waszey Xiążęcey Mości. Pełen uszanowania &c.

Marszałek *Ney*.

Fontainebleau dnia 5go ~~Stycznia~~ o pół do dwónastey w nocy.